

Seat No. : _____

KK-103

March-2014

T.Y.B.A. (Annual Pattern)

Gujarati : Paper-VIII

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. લલિતકલા એટલે શું ? ભારતના સાહિત્ય મીમાંસકોએ તથા પશ્ચિમના મીમાંસકોએ આ વિશે કરેલી ચર્ચા વિચારણાનો ખ્યાલ આપો.

અથવા

કલા એટલે શું ? તે સમજાવી વિવિધ કલાઓ કરતાં સાહિત્યકલા કઈ રીતે શ્રેષ્ઠ છે, તેની ચર્ચા કરો.

2. વાસ્તવદર્શી સાહિત્ય અને આધુનિક સાહિત્યની વિચારધારાઓનો પરિચય કરાવો.

અથવા

નીચેનામાંથી કોઈ બે વિશે લખો :

- (1) રીતિ
- (2) ભરતનું રસસૂત્ર
- (3) વક્રોક્તિની વિભાવના
- (4) ઔચિત્ય

3. સાહિત્યનાં વિવિધ પ્રયોજનો દર્શાવી તેમાં સર્વોચ્ચ પ્રયોજન કયું અને શા માટે તે સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

નીચેનામાંથી કોઈ બે વિશે લખો :

- (1) કાવ્યસર્જનમાં પ્રતિભા, નિપુણતા અને અભ્યાસનું મહત્ત્વ
- (2) મમ્મટે આપેલી કાવ્યની વ્યાખ્યા
- (3) અનુકરણ
- (4) લક્ષણાના પ્રકારો

4. નવલકથા, નાટક, સોનેટ – પૈકી કોઈ એક સ્વરૂપનો વિગતે પરિચય કરાવો.

અથવા

નીચેનામાંથી કોઈ બે વિશે લખો :

- (1) પરંપરા અને પ્રયોગ
- (2) કાવ્યમાં છંદ
- (3) પ્રતીક, કલ્પન
- (4) કાવ્યમાં અલંકાર

5. સર્જનપ્રક્રિયામાં અનુભૂતિ, કલ્પના અને શૈલીની ભૂમિકા સમજાવો.

અથવા

નીચેનામાંથી બે વિશે લખો :

- (1) પ્રત્યાયન
  - (2) કારયિત્રી અને ભાવયિત્રી પ્રતિભા
  - (3) કૃતિનિષ્ઠ વિવેચન પદ્ધતિ
  - (4) વિવેચકના ગુણો અથવા યોગ્યતા
-